

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра охорони праці та цивільної безпеки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Голінько В.І.

« 01 » липня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Ендогенні пожежі»

Галузь знань	26 «Цивільна безпека»
Спеціальність	263 «Цивільна безпека»
Освітній рівень.....	бакалавр
Освітня програма	Цивільна безпека
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	диференцований залік
Термін викладання	6-й семестр
Мова викладання	українська

Викладачі: доц. Шайхліслова І.А., ас. Іщенко О.С.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Ендогенні пожежі» для бакалаврів спеціальності 263 «Цивільна безпека» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. ОПЦБ – Д.: НТУ «ДП», 2019. – 14 с.

Розробник – Шайхлісламова І.А.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Робоча програма буде в пригоді для формування змісту підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедр університету.

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 263 Цивільна безпека (протокол № 3 від 01.07.2019).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	8
6.1 Шкали	8
6.2 Засоби та процедури.....	8
6.3 Критерії.....	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	10
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	13

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності 263 «Цивільна безпека» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни В2.8 «Ендогенні пожежі» віднесено такі результати навчання:

BP2.3	Здійснювати оцінку стану і технічної готовності систем життєзабезпечення
BP2.4	Спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших предметних галузей)
BP2.5	Розуміти процеси виникнення і розвитку складних аварій
BP2.6	Розуміти проблеми і перспективи розвитку виробництв та технологій, а також їх впливу на стан цивільної безпеки та довкілля

Мета дисципліни – формування у майбутніх фахівців в галузі цивільної безпеки систематизованих теоретичних знань, умінь, здатностей (компетенції) з питань ендогенної пожежної безпеки в гірничих виробках.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
BP2.3	BP2.3-2.1	Здійснювати оцінку стану і технічної готовності систем життєзабезпечення
BP2.4	BP2.4-2.1	Спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших предметних галузей)
	BP2.4-2.2	Орієнтуватися в чинній нормативно-правовій базі, що регулює питань протипожежного захисту
BP2.5	BP2.5-2.1	Розуміти процеси виникнення ендогенних пожеж
	BP2.5-2.2	Розуміти процеси розвитку ендогенних пожеж
BP2.6	BP2.6-2.1	Розуміти проблеми виробництв та технологій, а також їх впливу на стан цивільної безпеки та довкілля
	BP2.6-2.2	Розуміти перспективи розвитку виробництв та технологій, а також їх впливу на стан цивільної безпеки та довкілля

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Пожежна безпека	Передбачати безпечну роботу газодимозахисної служби, експлуатацію комплектів засобів індивідуального захисту рятувальників.
Система протипожежного захисту	Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення,

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	запобігання надзвичайним ситуаціям.
Основи охорони праці	Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події;

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	70	32	38	-	-	6	64
практичні	50	19	31	-	-	4	46
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	51	69	-	-	10	110

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	70
BP2.4-2.1	Вступ.	6
	Предмет, структура і зміст дисципліни	
	Терміни та визначення основних понять. Сучасний стан і рівень ендегенної пожежної безпеки в Україні.	
BP2.4-2.2	1. Законодавчі і організаційні питання пожежної безпеки	4
	Законодавчі акти та основні положення з питань ендегенної пожежної безпеки.	
	Нормативно-правові акти та інші документи з пожежної безпеки.	
BP2.4-2.2	2. Нормативно-технічне забезпечення вимог пожежної безпеки підземних об'єктів вугільних шахт.	6
	Пожежонебезпечні об'єкти вугільних шахт.	
	Особливості розвитку пожеж в підземних об'єктах шахт.	
	Нормативно-технічне забезпечення вимог пожежної безпеки підземних об'єктів.	
BP2.6-2.1	3. Система організаційно-режимних заходів з пожежної безпеки.	6
	Організація служби пожежної охорони, її функції.	
	Навчання робітників з питань пожежної безпеки.	
	Основні вимоги до проведення спеціального навчання, інструктажу та перевірки знань з питань пожежної безпеки на підприємствах.	
	Пожежно-технічні комісії і добровільні пожежні дружини.	
	Державний нагляд і відомчий контроль з питань пожежної безпеки.	
	Обов'язки державних органів, керівників підприємств, установ, організацій і громадян України щодо забезпечення пожежної безпеки.	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки підприємств.	
BP2.5-2.1 BP2.5-2.2	4. Пожежна небезпека в гірничих виробках. Аналіз причин виникнення підземних пожеж. Геологічні чинники впливу на виникнення ендегенних пожеж у вугільних шахтах Показники пожежної небезпеки і методи їх визначення	6
BP2.5-2.2	5. Розвиток підземної пожежі Основні фізико-хімічні процеси при підземній пожежі Стадії розвитку пожежі Розгорання пожежі Пожежні гази Параметри розвиненої підземної пожежі	6
BP2.3-2.1	6. Система попередження пожеж. Концептуальні системи попередження пожеж та їх призначення. Методи запобігання формуванню горючого середовища. Методи запобігання виникнення у горючому середовищі джерел запалювання. Заходи і засоби системи попередження пожеж. Обґрунтування і вибір способів і засобів попередження пожеж на об'єктах гірничого підприємства.	6
BP2.3-2.1	7. Система протипожежного захисту. Сутність і складові системи протипожежного захисту об'єктів підприємств, її призначення. Обґрунтування і вибір заходів і засобів системи протипожежного захисту. Попередження розповсюдження і розвитку пожежі. Пожежна сигналізація. Засоби виявлення пожеж і сповіщення про пожежу. Автоматичні злектричні системи пожежної сигналізації. Ручні і автоматичні сповіщувачі про пожежу.	6
BP2.5-2.1	8. Підземні пожежі. Характеристика підземних пожеж. Умови і причини виникнення підземних пожеж. Пожежно-профілактичні заходи щодо попередження екзогенних пожеж. Протипожежне водопостачання. Вогнегасні речовини для гасіння підземних пожеж. Автоматичні установки для гасіння пожеж в гірничих виробках.	6
BP2.5-2.2	9. Ендегенні пожежі. Особливості і розвиток ендегенних пожеж на гірничих підприємствах. Гірничо-геологічні та гірничотехнічні фактори пожежонебезпеки. Методи та прилади виявлення ендегенних пожеж. Гасіння ендегенних пожеж шляхом ізоляції виробок. Ізоляція аварійних дільниць без використання інертного середовища.	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Гасіння пожежі з ізоляцією і використанням інертного середовища.	
	Скорочення об'ємів ізольованих виробок.	
	Гасіння підземних ендегенних пожеж в важкодоступних місцях.	
BP2.6-2.1 BP2.6-2.2	10. Проект протипожежного захисту об'єктів гірничого підприємства	
	Основні вимоги до проекту протипожежного захисту об'єктів гірничого підприємства.	
	Протипожежний захист об'єктів підвищеної пожежної небезпеки.	
	Первинні засоби пожежогасіння в шахті і надшахтному комплексі.	6
	Протипожежний захист підземних гірничих виробок.	
	Вимоги пожежної безпеки до шахтного кріплення.	
	Протипожежні двері (ляди) і перемички.	
	Підземні протипожежні склади.	
	Підземний пожежно-зрошувальний водопровід.	
	Поверхневі протипожежні склади.	
BP2.5-2.2	11. Фактори, що впливають на схильність вугілля до самозаймання.	
	Тектонічна порушеність гірського масиву	
	Потужність і умови залягання вугільних пластів.	
	Вологість.	6
	Зольність.	
	Круте залягання пластів	
	Петрографічний склад вугілля.	
	Зміст тонкодисперсного піриту і марказита у вугільній масі	
	Ступінь метаморфізму вугілля.	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	50
BP2.4-2.2	1. Вивчення нормативно-правових актів з пожежної безпеки	5
BP2.4-2.2	2. Вивчення основних положень "Правил пожежної безпеки для підприємств вугільної промисловості України".	5
BP2.4-2.2	3. Опрацювання вимог "Правил безпеки у вугільних шахтах" з питань протипожежного захисту гірничого підприємства.	5
BP2.4-2.2	4. Вивчення основних вимог для розробки проекту протипожежного захисту об'єктів гірничого підприємства.	5
BP2.4-2.2	5. Опрацювання «Інструкції з протипожежного захисту вугільних шахт» з питань протипожежного захисту і пожежної безпеки підземних гірничих робіт.	5
BP2.4-2.2	6. Розробка проекту протипожежного захисту об'єкта гірничого підприємства: надшахтних будівель і споруд; виробок і камер пристовбурних дворів; виїмкових дільниць; підготовчих виробок, тощо.	5
BP2.3-2.1	7. Вивчення первинних засобів пожежогасіння в шахтах.	5
BP2.3-2.1	8. Вивчення стаціонарних та пересувних засобів пожежогасіння у вугільних шахтах.	5

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
BP2.4-2.1	9. Вивчення обов'язків посадових осіб та правил поведінки працівників під час пожежі.	5
BP2.6-2.2	10. Дослідження установок пожежної автоматики	5
РАЗОМ		120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового

контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	поточний контроль успішності та комплексної залікової роботи (КЗР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання комплексної залікової роботи під час заліку за бажанням студента
		виконання завдань під час самостійної роботи		
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
		виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати КЗР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань КЗР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів КЗР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання КЗР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання КЗР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
- концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень, які є основою для організації здорового способу життя; - критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
- розв'язання складних непередбачуваних	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези;	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	<ul style="list-style-type: none"> - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання 	
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
Рівень умінь незадовільний	<60	
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> - донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності; - здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію 	<p>Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами.</p> <p>Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами.</p>	90-94

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Автономність та відповідальність</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах ♦ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти ♦ організація та керівництво професійним 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; 	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
розвитком осіб та груп ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	- використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень автономності та відповідальності фрагментарний	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовується сучасне лабораторне, комп'ютерне та мультимедійне обладнання кафедри охорони праці та цивільної безпеки. Дистанційна платформа Moodle.

8 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. НПАОП 10.0-1.01-10 Правила безпеки у вугільних шахтах. -К.: Друкарня ДП «Редакція журналу «Охорона праці», 2010. - 430с.

2. НАПББ.01.009-2004. Правила пожежної безпеки для підприємств вугільної промисловості України. – К., 2005. – 335 с.

3. КД 12.07.403-96. Разработка проекта противопожарной защиты угольных шахт. Методика. Донецк, НИИГД, 1997. - 120 с.

4. СОУ 10.1.00174102.017:2011. Прогноз ендогенної пожежонебезпеки гірничих робіт в зонах геологічних порушень. Методика розрахунку. Стандарт Міненерговугілля України, Київ, 2012. - 20 с.

5. НПАОП 10.0-5.18-04. Інструкція з протипожежного захисту вугільних шахт, 2010. - 23 с.

6. Руководство по определению параметров подземного пожара и выбору эффективных средств его тушения. / Утв. Всесоюзным управлением ВГСЧ 9.09.85. - Донецк: ВНИИГД, 1985. - 96 с.

9 РЕКОМЕНДОВАНИ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Маркович Ю.М. Снижение пожарной опасности в угольных шахтах. – К.Техніка, 1981. – 77с.

2. Профилактика и ликвидация эндогенных и экзогенных пожаров в шахтах западного Донбасса. / М.С. Мартыненко, Н.Ф. Кременчуцкий // Днепропетровск, 2000. – 138с.

3. Тушение пожаров в угольных шахтах. – Донецк: НИИГД, 2001. – 280с.

4. Костенко В.К. Предупреждение и тушение подземных эндогенных пожаров в труднодоступных местах: монография /В.К. Костенко, Ю.Ф. Булгаков, С.В. Подкопаев и др. - Донецк: Изд-во «Ноулидж», 2010. - 253 с.

5. Голинько В.И., Алексеенко С.А., И.Н. Смоланов. Аварийно-спасательные работы в шахтах: Учебное пособие. – Днепропетровск: Лири ЛТД. – 2011. – 480 с.

6. Пашковский П.С. Проветривание шахт при подземных пожарах / П.С. Пашковский, В.И. Лебедев. – Донецк: ЧП «Арпи», 2012. – 448 с.

7. Ликвидация аварий в угольных шахтах. Теория и практика / В.В. Радченко, С.М. Смоланов, Г.М. Алейникова и др.: Под общ. ред. Г.М. Алейникова. – К.: Техника, 1999. – 320 с.

Законодавча та нормативна база

1. Кодекс цивільного захисту України

2. Гірничий закон України

3. Закон України Про охорону праці

4. Закон України "Про аварійно-рятувальні служби"

5. СОУ 10.1.00485570-002-2005. Правила технічної експлуатації вугільних шахт. Стандарт Мінвуглепрому України, Київ, 2006. - 354 с.

6. Збірник інструкцій до правил безпеки у вугільних шахтах: В 2 т. - К.: Основа, 1996. - Т.1. - 426с.; Т.2. - 410с.

7. НАПБ 24-86. "Определение категории помещений и зданий по взрывной и пожарной опасности".

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Ендогенні пожежі» для бакалаврів
спеціальності 263 «Цивільна безпека»

Розробники: Шайхлісламова Ірина Анатоліївна

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19